

Konstitutionsutskottets betänkande 2025/26:KU16

Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens informationssystem

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i offentlighets- och sekretesslagen.

Förslaget som gäller vapentransaktioner innebär att sekretess ska gälla för uppgifter om transaktioner med skjutvapen som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen är skyldiga att föra eller lämna in till myndigheten.

När det gäller Schengens informationssystem innebär förslaget att den befintliga sekretessregleringen utvidgas för att skydda sådana nya uppgifter som kommer att utbytas inom ramen för polissamarbetet i Schengens informationssystem och som hänför sig till utländska brottsutredningar samt enskildas personliga förhållanden.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2026 respektive den dag som regeringen bestämmer.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå samtliga motionsyrkanden.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:63 Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens informationssystem.

Tre yrkanden i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Propositionens huvudsakliga innehåll4

Utskottets överväganden.....5

 Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens
 informationssystem5

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag 13

 Propositionen 13

 Följdmotionen 13

Bilaga 2

Regeringens lagförslag 14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:63 och avslår motion 2025/26:3888 av Lorena Delgado Varas och Daniel Riazat (båda -) yrkande 1.

2. Värnande av offentlighetsprincipen i frågor om vapentransaktioner och Schengens informationssystem

Riksdagen avslår motion

2025/26:3888 av Lorena Delgado Varas och Daniel Riazat (båda -) yrkande 2.

3. Stärkt insyn i vapenhandel, vapentransaktioner och internationellt polisiärt samarbete

Riksdagen avslår motion

2025/26:3888 av Lorena Delgado Varas och Daniel Riazat (båda -) yrkande 3.

Stockholm den 17 februari 2026

På konstitutionsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Mats Green (M), Michael Rubbestad (SD), Hans Ekström (S), Fredrik Lindahl (SD), Mirja Räihä (S), Oskar Svärd (M), Per-Arne Håkansson (S), Mauricio Rojas (L), Ulrik Nilsson (M), Jessica Wetterling (V), Gudrun Brunegård (KD), Muharrem Demirok (C), Susanne Nordström (M), Jan Riise (MP), Lars Englund (M) och Peter Hedberg (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:63 Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens informationssystem. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen. I betänkandet behandlas också tre yrkanden i en följdmotion.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår ändringar i offentlighets- och sekretesslagen som innebär en utökad sekretess för uppgifter om transaktioner med skjutvapen som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen ska föra eller lämna in till myndigheten.

Regeringen föreslår också ändringar i offentlighets- och sekretesslagen när det gäller vissa uppgifter inom polissamarbetet i Schengens informationssystem. Förslaget i denna del innebär att den befintliga sekretessregleringen utvidgas för att skydda också nya uppgifter som kommer att utbytas och som hänför sig till utländska brottsutredningar och enskildas personliga förhållanden.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2026 respektive den dag som regeringen bestämmer.

Utskottets överväganden

Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens informationssystem

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i offentlighets- och sekretesslagen. Förslaget innebär att sekretess ska gälla för uppgifter om transaktioner med skjutvapen som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser sådana förteckningar och anmälningar som bl.a. vapenhandlare ska föra eller lämna in till Polismyndigheten. Förslaget innebär också att sekretessen för uppgifter inom ramen för polissamarbete i Schengens informationssystem utvidgas. Därmed avslår riksdagen ett motionsyrkande om att avslå propositionen.

Riksdagen avslår också motionsyrkanden som gäller tillkännagivanden om offentlighetsprincipen kopplad till vapentransaktioner och Schengens informationssystem respektive en stärkt insyn i bl.a. vapenhandel och internationellt polisiärt samarbete.

Gällande rätt

Allmänt om offentlighet och sekretess

Grundläggande regler om allmänna handlingars offentlighet finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen (TF). Enligt 2 kap. 1 § TF har var och en rätt att ta del av allmänna handlingar.

Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § första stycket TF begränsas endast om det krävs med hänsyn till vissa angivna intressen, bl.a. intresset av att förebygga eller beivra brott och skyddet för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Av andra stycket följer att en sådan begränsning ska anges noga i en bestämmelse i en särskild lag eller, om det anses lämpligare i ett visst fall, i en annan lag som den särskilda lagen hänvisar till. Den särskilda lag som avses är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, förkortad OSL).

Sekretess innebär ett förbud att röja en uppgift, oavsett om det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt (3 kap. 1 § OSL).

Utgångspunkten vid utformningen av varje enskild sekretessbestämmelse är att begränsningen i offentlighetsprincipen inte ska vara mer omfattande än vad som är nödvändigt för att skydda det intresse som bedöms vara skyddsvärt. Detta görs genom att sekretessbestämmelserna har s.k. skaderekvisit. Ett skaderekvisit är antingen rakt eller omvänt. När en sekretessbestämmelse har

ett rakt skaderekvisit är utgångspunkten att uppgiften är offentlig och att sekretess bara gäller om det kan antas att en skada uppstår om uppgiften lämnas ut. När en sekretessbestämmelse har ett omvänt skaderekvisit är utgångspunkten i stället att sekretess gäller för uppgiften om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilda lider skada om uppgiften röjs. Det omvända skaderekvisitet förekommer när det anses finnas ett behov av starkare sekretesskydd. Det finns också sekretessbestämmelser som inte har något skaderekvisit. Detta kallas för absolut sekretess.

Av 1 kap. 7 § TF framgår att var och en är fri att meddela uppgifter i syfte att de ska göras offentliga i en tryckt skrift (meddelarfrihet). Friheten får dock begränsas genom att tystnadsplikten i vissa fall ska anses ha företräde, vilket då regleras särskilt.

Sekretess för uppgifter om vapentransaktioner

Det krävs enligt 2 kap. 1 och 2 §§ vapenlagen (1996:67) tillstånd från Polismyndigheten för att bedriva handel med skjutvapen och för att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition. Polismyndigheten har tillsyn över såväl vapenhandlare som yrkesmässiga förmedlare av skjutvapen och ammunition, s.k. vapenmäklare. Vapenhandlare och vapenmäklare är skyldiga att föra förteckningar över inköp, försäljningar och förmedlingar (5 kap. 5–6 a §§ vapenförordningen [1996:70]). Polismyndigheten ska inom ramen för sin tillsyn granska sådana förteckningar (5 kap. 8 och 8 a §§ vapenförordningen). Vapenhandlare och vapenmäklare ska också löpande och elektroniskt anmäla vissa uppgifter om transaktioner med skjutvapen till Polismyndigheten (5 kap. 13 och 14 §§ vapenförordningen). Anmälnings-skyldigheten gäller uppgifter om bl.a. parterna i transaktionen och detaljerade uppgifter om skjutvapnet.

Skyldigheten att föra förteckningar har tidigare fullgjorts genom fysiska vapenböcker där förteckningarna har förts manuellt. Det har även förekommit olika typer av it-system som använts för ändamålet. Polismyndigheten har numera utvecklat en e-tjänst kallad Polismyndighetens digitala vapenbok (DVB) där både förteckningar och anmälningar registreras. Vapenmäklare gör dock sina anmälningar genom att skicka uppgifter om transaktionen till Polismyndigheten via e-post.

OSL innehåller ett antal bestämmelser som kan aktualisera sekretess för sådana uppgifter som hänför sig till eller härstammar från vapenhandlares och vapenmäklares anmälningar och förteckningar. Sekretess kan i första hand gälla för uppgifter som hänför sig till vapenregister och uppgifter i ärenden enligt vapenlagen (18 kap. 16 och 16 a §§ och 35 kap. 23 § OSL). Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet kan också andra bestämmelser bli aktuella för sådana uppgifter, t.ex. förundersökningssekretess enligt 18 kap. 1 §.

Bestämmelserna om tystnadsplikt har inte företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter när det gäller bestämmelser om sekretess

för uppgifter i vapenregister eller ärenden enligt vapenlagen (se 18 kap. 19 § OSL).

Sekretess för uppgifter i Schengens informationssystem

De flesta av EU:s medlemsstater och ett antal andra europeiska länder deltar i dag i det s.k. Schengensamarbetet. Schengens informationssystem (SIS) används där för att utbyta information inom ramen för polissamarbete, straffrättsligt samarbete och migrationskontroll. Regeringen redogör i propositionen för de EU-förordningar samt svenska lagar och förordningar som reglerar användningen av SIS.

SIS består dels av ett centralt datasystem på europeisk nivå, dels av nationella datasystem i de deltagande länderna. Medlemsstaterna använder de nationella systemen för sökningar i och uppdateringar av det centrala systemet. SIS-registreringar innehåller information om en viss person eller ett visst föremål samt anvisningar om vad myndigheterna ska göra när de lokaliserar den personen eller det föremålet.

I Sverige är det Polismyndigheten som har huvudansvaret för att föra det register som utgör den svenska nationella delen av SIS. Detta följer av 4 § första stycket lagen (2021:1187) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem. Migrationsverket ansvarar enligt andra stycket samma paragraf i vissa fall för registreringarna.

I Sverige har ett tiotal myndigheter, däribland Polismyndigheten, Tullverket och Migrationsverket, direktåtkomst till SIS. Några ytterligare myndigheter, bl.a. åklagarmyndigheter och migrationsdomstolar, har rätt att på begäran få ut vissa uppgifter ur SIS. Dessutom har ett antal myndigheter, bl.a. Åklagarmyndigheten, allmänna domstolar, Kriminalvården och Säkerhetspolisen, rätt att begära att Polismyndigheten lägger in olika framställningar i SIS.

SIS-regelverket innehåller bestämmelser om vilka olika typer av registreringar som medlemsstaterna får respektive ska göra i SIS. Själva registreringen i SIS innehåller endast den information som är nödvändig för att kunna identifiera en person eller ett föremål och för att klargöra vilken åtgärd som begärs. I många fall är denna information emellertid inte tillräcklig för att en medlemsstat ska kunna bistå en annan medlemsstat med en begärd åtgärd. Medlemsstaterna måste därför ofta utbyta ytterligare information med varandra. I SIS-förordningarna kallas sådan information för tilläggsinformation. Schengenstaterna har inrättat s.k. Sirenekontor för utbyte av tilläggsinformation.

Sekretess för uppgifter som avser registreringar i SIS regleras framför allt i två bestämmelser: 18 kap. 17 § andra stycket OSL, som gäller sekretess till skydd för allmänna intressen inom ramen för internationellt rättsligt och polisiärt samarbete, och 37 kap. 6 § OSL, som gäller sekretess till skydd för uppgift om enskilda personliga förhållanden. Uppgifter kan i vissa fall också

omfattas av sekretess enligt bl.a. 15 kap. 1 a §, 8 kap. 17 a § och 35 kap. 1 § första stycket 4 OSL.

Den tystnadsplikt som följer av nuvarande sekretessbestämmelser för registreringar i SIS har inte företrädde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (18 kap. 19 § tredje stycket OSL).

I juli 2022 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1190 om ändring av förordning (EU) 2018/1862 vad gäller införande av informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare i unionens intresse i Schengens informationssystem (SIS), här benämnd tilläggsförordningen. Genom tilläggsförordningen införs en ny kategori registreringar i SIS, i form av s.k. informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terrorism eller viss annan grov brottslighet. Sådan information får enligt tilläggsförordningen föras in i SIS av medlemsstaterna på förslag av Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol). Registreringarna syftar till att ge t.ex. gränsbevakningstjänstemän och poliser tillgång till uppgifter om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terroristbrott eller viss annan grov brottslighet.

Tilläggsförordningen trädde i kraft den 1 augusti 2022 men tillämpas ännu inte. Kommissionen ska, när vissa villkor har uppfyllts, anta ett beslut som fastställer det datum när medlemsstaterna får börja föra in, uppdatera och radera informationsregistreringar i SIS enligt tilläggsförordningen.

Propositionen

Sekretess vid vapentransaktioner

Regeringen konstaterar att Polismyndigheten som en följd av vapenhandlares och vapenmäklares anmälningsskyldighet samt tillkomsten av den digitala vapenboken förvarar detaljerade uppgifter om vem som innehar vilket skjutvapen vid varje given tidpunkt. Detta innebär att Polismyndigheten måste hantera och kunna skydda uppgifter som myndigheten tidigare inte haft direkt tillgång till. Uppgifterna förekommer hos Polismyndigheten huvudsakligen i vapenboken och i inkomna e-postmeddelanden. Därutöver kan uppgifterna förekomma vid tillsyn och i förundersökningar och annan verksamhet som syftar till att förebygga, utreda eller beivra brott både hos Polismyndigheten och exempelvis Åklagarmyndigheten och Säkerhetspolisen.

Ett av syftena med vapenlagstiftningen är att motverka vapenrelaterad brottslighet; detaljerade uppgifter om vem som innehar vilket skjutvapen vid varje given tidpunkt är därmed utifrån detta syfte enligt regeringen mycket skyddsvärda.

Regeringen anför att den befintliga lagstiftningen inte ger ett tillräckligt sekretesskydd för uppgifter om vapentransaktioner vid sidan av de fall då uppgifterna i fråga förekommer i ett vapenregister, vapenärende eller en förundersökning. Enligt regeringen är det inte tillräckligt att uppgifterna skyddas endast om de förekommer i vissa sammanhang. Det behövs därför en bestämmelse som på ett tydligt sätt möjliggör att uppgifterna skyddas oavsett

var de förekommer. Intresset av sekretess, dvs. att förebygga och beivra brott, väger enligt regeringen tyngre än intresset av insyn.

Mot den bakgrunden föreslår regeringen ett utökat sekretesskydd för de uppgifter om transaktioner med skjutvapen som vapenhandlare och vapenmäklare är skyldiga att föra i form av inköps-, försäljnings- och förmedlingsförteckningar och som samma yrkeskategorier är skyldiga att anmäla till Polismyndigheten.

De aktuella uppgifterna kommer i första hand att finnas hos Polismyndigheten. Uppgifterna kan dock behöva lämnas ut vid tillsyn och brottsbekämpande verksamhet hos exempelvis Åklagarmyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket eller Tullverket. För att skyddet ska bli ändamålsenligt är det enligt regeringen viktigt att möjligheten att sekretessbelägga uppgifterna inte bara gäller hos Polismyndigheten; det ska inte vara möjligt att kringgå sekretesskyddet genom att i stället begära ut uppgifterna hos en myndighet som Polismyndigheten har lämnat ut dem till. Regeringen bedömer därför att sekretess bör gälla för uppgifter som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser sådana förteckningar och anmälningar som vapenhandlare och vapenmäklare är skyldiga att föra eller lämna in till Polismyndigheten, oavsett hos vilken myndighet uppgifterna förekommer.

Det finns enligt regeringen starka skäl för sekretess rörande uppgifter om skjutvapen. Detta är bakgrunden till att flera av de övriga sekretessbestämmelserna på området är utformade med ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för sekretess (prop. 1990/91:130 s. 49 f.). Regeringen anser att också de uppgifter som omfattas av förslagen bör skyddas med ett omvänt skaderekvisit.

Regeringen föreslår inte någon ändring när det gäller meddelarfriheten. Den tystnadsplikt som följer av den föreslagna sekretessen ska därmed inte ges företräde framför den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av tryckfrihetsförordningen.

Informationsregistreringar i Schengens informationssystem

Regeringen konstaterar att den nya registreringskategori som följer av tilläggsförordningen och som avser tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terrorism eller viss annan grov brottslighet rör information som härstammar från Europol. Regeringen bedömer att registreringarna kommer att kunna innehålla information av mycket känslig karaktär och uppgifter som förekommer i utländska brottsutredningar. Utifrån ett brottsförebyggande och brottsutredande perspektiv är sådana uppgifter enligt regeringen mycket skyddsvärda och det är därför viktigt att uppgifterna kan skyddas från allmän insyn om de skulle begäras ut. Det är dessutom enligt regeringen av vikt för Sveriges deltagande i det internationella polisiära samarbetet att svenska myndigheter har möjlighet att skydda sådana uppgifter från att röjas.

Uppgifter i den nya registreringskategorin skulle enligt regeringen antingen inte omfattas alls av de befintliga sekretessbestämmelserna för registreringar i

SIS eller omfattas av sekretess bara i de brottsbekämpande myndigheternas verksamhet. Också andra myndigheter har emellertid tillgång till uppgifterna i SIS. Det finns därför enligt regeringen ett behov av en utvidgning av sekretessen utifrån både allmänna och enskilda intressen.

Att lämna ut de aktuella uppgifterna riskerar enligt regeringen att försvåra utredningar eller brottsförebyggande arbete i ett annat land, och i förlängningen Sveriges deltagande i internationella polisiära samarbeten. Dessutom är en uppgift om att en person misstänks vara inblandad i terroristbrott eller annan grov brottslighet känslig. Att lämna ut sådana uppgifter skulle därför enligt regeringen kunna innebära att enskilda eller deras närstående lider avsevärt men. Regeringen bedömer sammantaget att skälen för sekretess väger tyngre än intresset av insyn.

Mot den bakgrunden föreslår regeringen att sekretessen för uppgifter i registreringar i SIS ska omfatta också uppgifter i informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terrorism eller annan grov brottslighet. Vilken typ av annan grov brottslighet det ska vara fråga om för att en informationsregistrering ska göras definieras i artikel 37a i EU:s polisförordning.¹

Skaderekvisitet i 18 kap. 17 § OSL innebär att den svenska myndigheten ska pröva om det kan antas att uppgiften lagts in i SIS under förutsättning att den inte röjs. Regeringen konstaterar att skaderekvisitet därmed inte är att betrakta som ett rakt skaderekvisit, men inte heller som ett omvänt. Regeringen hänvisar till att utformningen av skaderekvisitet i den aktuella bestämmelsen har motiverats av de svårigheter det skulle innebära för svenska myndigheter att överblicka vilka närmare konsekvenser ett röjande av en uppgift skulle kunna få för den utländska myndighetens brottsutredning. För att undvika de avsevärda tillämpningssvårigheter som skulle uppstå om en svensk myndighet skulle göra denna bedömning, har skaderekvisitet i stället utformats utifrån andra utgångspunkter, nämligen att den utländska myndigheten i viss utsträckning får förfoga över frågan om sekretess (prop. 1999/2000:61 s. 168). Den starka presumptionen för sekretess som därmed uppkommer har enligt regeringen sin bakgrund i att det inom det straffrättsliga samarbetet är en självklar utgångspunkt att känsliga uppgifter i en utländsk utredning kan skyddas i den andra staten (prop. 1999/2000:61 s. 168 och 209).

Samma överväganden gör sig enligt regeringen gällande i fråga om de uppgifter som omfattas av förslaget. Det är enligt regeringen en förutsättning för Sveriges deltagande i internationella polisiära samarbeten att information som anförtros Sverige inte behandlas på ett sätt som försvårar andra samarbetande länders utredningar eller brottsförebyggande arbete.

När det gäller den föreslagna ändringen i 37 kap. 6 § OSL anför regeringen att det är påkallat att sekretess till förmån för enskilda är stark. Med tanke på

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU.

vilken sorts uppgifter det är fråga om anser regeringen därför att det omvända skaderekvisit som redan gäller enligt bestämmelsen även är lämpligt för uppgifter i den nya registreringskategorin.

Regeringen föreslår inte någon ändring när det gäller meddelarfriheten. Den tystnadsplikt som följer av den föreslagna sekretessen för informationsregistreringar om tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terrorism eller annan grov brottslighet ska därmed inte ges företräde framför den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av tryckfrihetsförordningen.

Ikraftträdande

Regeringen anser att lagändringen om sekretess för uppgifter om skjutvapen bör träda i kraft så snart som möjligt. Den 1 april 2026 bedöms vara den tidigast möjliga tidpunkten för ett ikraftträdande. När det gäller lagändringen om sekretess för uppgifter i SIS konstaterar regeringen att tilläggsförordningen trädde i kraft den 1 augusti 2022 men att den ännu inte tillämpas. Kommissionen ska, när vissa uppräknade villkor har uppfyllts, fatta beslut om när medlemsstaterna ska börja tillämpa förordningen. Det är enligt regeringen ännu oklart när ett sådant beslut kan komma att fattas. Regeringen anser att de föreslagna lagändringarna bör träda i kraft när tilläggsförordningen ska börja tillämpas. Eftersom detta är beroende av kommissionens beslut föreslår regeringen att det överlämnas åt regeringen att bestämma tidpunkten för ikraftträdandet.

Motionen

Lorena Delgado Varas och Daniel Riazat (båda -) föreslår i motion 2025/26:3888 avslag på propositionen (yrkande 1). Dessutom föreslår de tillkännagivanden dels om att offentlighetsprincipen och meddelarfriheten inte får försvagas genom en ökad sekretess kopplad till vapentransaktioner och Schengens informationssystem (yrkande 2), dels om en stärkt demokratisk insyn i vapenhandel, vapentransaktioner och internationellt polisiärt samarbete (yrkande 3).

Motionärerna anför att regeringens förslag riskerar att kraftigt försvaga offentlighetsprincipen, försvåra journalistisk granskning och minska den demokratiska kontrollen över statens vålds- och säkerhetsapparat. Motionärerna lyfter särskilt fram att andra europeiska stater i praktiken kan avgöra vad som ska offentliggöras i Sverige, eftersom sekretess ska gälla om detta var en förutsättning för informationsutbytet. De anför också dels att förslaget om ett omvänt skaderekvisit i andra delar riskerar att innebära i det närmaste total sekretess, dels att begrepp som terroristbrott och viss annan grov brottslighet är otydligt definierade. Genom förslaget flyttas makt enligt motionärerna bort från demokratiska institutioner och medborgare.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom regeringens bedömning av behovet av nya sekretessbestämmelser och de avvägningar som görs i propositionen mellan insynsintresset och sekretessbehovet. Utskottet anser därför att riksdagen bör anta regeringens lagförslag och avslå motion 2025/26:3888 (-) yrkande 1.

Utskottet ser mot den bakgrunden heller inte skäl att ta något initiativ med anledning av motionsyrkandet om offentlighetsprincipen och meddelarfriheten i frågor som är kopplade till vapentransaktioner och Schengens informationssystem. Utskottet ställer sig inte heller bakom något tillkännagivande om en stärkt insyn i vapenhandel, vapentransaktioner och internationellt polisiärt samarbete. Utskottet avstyrker därmed motion 2025/26:3888 (-) yrkande 2 och 3.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:63 Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens informationssystem:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Följdmotionen

2025/26:3888 av Lorena Delgado Varas och Daniel Riazat (båda -):

1. Riksdagen avslår proposition 2025/26:63 Vissa sekretessfrågor som avser vapentransaktioner och Schengens informationssystem i sin helhet.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentlighetsprincipen och meddelarfriheten inte får försvagas genom utvidgad sekretess kopplad till vapentransaktioner och Schengens informationssystem och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att återkomma med förslag som stärker den demokratiska insynen i vapenhandel, vapentransaktioner och internationellt polisiärt samarbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
offentlighets- och sekretesslagen
(2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 och 17 §§ och 37 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.**16 §¹**

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning. *Motsvarande sekretess gäller för uppgift som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser förteckningar och anmälningar som den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen och ammunition är skyldig att föra eller lämna in till myndigheten.*

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret,
2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret,
3. en länsstyrelse för uppgift som hänför sig till register över verksamheter för livsmedelskontroll, och
4. Polismyndigheten för uppgift som hänför sig till registret över uppdragstagare inom Nationella viltolycksrådet.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt

¹ Senaste lydelse 2024:142.

förmedla skjutvapen eller ammunition eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

17 §²

Sekretess gäller i verksamhet som avser rättsligt samarbete på begäran av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, för uppgift som hänför sig till en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en angelägenhet som angår tvångsmedel, om det kan antas att det varit en förutsättning för den andra statens eller den mellanfolkliga domstolens begäran att uppgiften inte skulle röjas.

Motsvarande sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket, Migrationsverket, Regeringskansliet och en utlandsmyndighet för uppgift som avser en registrering i Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,

2. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller, *eller*

2. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,

3. tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandade i terroristbrott eller annan grov brottslighet, eller

3. okända efterlysta personer som söks för identifiering.

4. okända efterlysta personer som söks för identifiering.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

37 kap.

6 §³

Sekretess gäller hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, en åklagarmyndighet, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket och Migrationsverket för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men och uppgiften förekommer i en angelägenhet som avser en registrering i Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,

2. en försvunnen person eller en sårbar person som behöver hindras från att resa,

3. diskreta kontroller, undersökningskontroller eller särskilda kontroller,

4. en tredjelandsmedborgare som misstänks vara inblandad i terroristbrott eller annan grov brottslighet,

4. en okänd efterlyst person som söks för identifiering,

5. en okänd efterlyst person som söks för identifiering,

² Senaste lydelse 2021:1190.

³ Senaste lydelse 2021:1190.

5. nekad inresa och vistelse, eller 6. nekad inresa och vistelse, eller
6. återvändande. 7. återvändande.

Motsvarande sekretess gäller hos en myndighet som prövar ansökningar om visering, uppehållstillstånd eller medborgarskap.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2026 i fråga om 18 kap. 16 § och i övrigt den dag som regeringen bestämmer.